

อิทธิพลของทัศนคติต่ออาจารย์ที่มีผลต่อความสามารถในการฟังอาจารย์ ของนิสิตนักศึกษาในชั้นเรียน

ม.ล. จรัลวิไล จรูญโรจน์

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

Email: jaralvilai@yahoo.com

รับบทความ 25 สิงหาคม 2564 แก้ไขบทความ 14 ตุลาคม 2564 ตอรับ 29 มีนาคม 2565

ออนไลน์ 14 กันยายน 2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าทัศนคติต่ออาจารย์มีผลต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษาหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างได้รับการสุ่มตามวันที่และเดือนเกิดของตนเพื่ออ่านข้อความที่โน้มน้าวเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ชายหรือหญิงท่านหนึ่งว่าเป็นผู้มีคุณธรรมสูงหรือต่ำ อัยยาศยดีหรือแย่ นิสิตนักศึกษาต้องประเมินอาจารย์ท่านนี้และประเมินตนเองด้วยข้อความที่ใช้มาตรวัดทัศนคติจำแนกจำนวน 6 ระดับ หลังจากนั้นนิสิตนักศึกษาจะได้ชมคลิปการสอนของอาจารย์ชายหรือหญิงซึ่งนิสิตนักศึกษาเข้าใจว่าเป็นอาจารย์ท่านที่ตนได้อ่านข้อมูลและต้องตอบคำถามจำนวน 15 ข้อเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ในคลิปการสอน โดยที่คำถามเหล่านั้นไม่สามารถตอบโดยใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมได้ จำนวนคำถามที่ตอบถูกต้องเป็นคะแนนความสามารถในการฟัง ในภาพรวมพบว่านิสิตนักศึกษาจะสามารถฟังอาจารย์ได้ดีเมื่อเชื่อว่าอาจารย์ท่านนั้นมีคุณสมบัติที่ดี ซึ่งในที่นี้คือการมีคุณธรรมสูงและมีอัยยาศยดี แต่ความเหมือนหรือความแตกต่างในด้านดังกล่าวระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟัง นอกจากนี้ยังพบว่าความเป็นเพศหญิงของทั้งอาจารย์และนิสิตนักศึกษาส่งอิทธิพลในทางบวกต่อความสามารถในการฟัง

คำสำคัญ ทัศนคติ การฟัง ความใส่ใจ ความจำ

The Influence of Attitude toward Lecturers on Students' Listening Ability in the Classroom

M.L.Jaralvilai Charunrochana

Faculty of Liberal Arts and Science, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus

Email: jaralvilai@yahoo.com

Received 25 August 2021; revised 14 October 2021; accepted 29 March 2022;

Online 14 September 2022

Abstract

The purpose of this research was to test whether attitudes toward teachers affected students' listening ability. Undergraduate students of both genders were primed with background information of a teacher who was either male or female, either friendly or unfriendly, and either good or bad. The characteristics of the teacher were randomly shown to the students according to their date and month of birth. Then the students had to evaluate the characterized teacher and themselves on the same 6-point semantic differential scales. The students were shown a teaching video of a male or female teacher, based on the information they had been primed with. After that, they were asked to answer 15 questions that could only be answered using the information provided in the teaching video. The students' listening ability was inferred from their correct answers. Overall, it was found that students attended more to the teaching of the teacher whom they considered to have more positive characteristics (i.e., friendly, good). However, the degree to which students were similar to—or different from—the teacher had no influence on them attending to what the teacher said. The female gender of both students and the teacher positively affected listening ability.

Keywords: attitudes, listening, attention, memory

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทัศนคติเป็นมโนทัศน์ที่สำคัญมากในหลายศาสตร์ เนื่องจากเป็นหนึ่งในสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางที่มนุษย์กระทำสิ่งต่าง ๆ ต่อผู้อื่นหรือสิ่งอื่น ดังที่ Garrett (2010) กล่าวว่า ทัศนคติคือแนวโน้มอันเกิดจากการเรียนรู้ที่จะคิด รู้สึก และปฏิบัติต่อบุคคลหรือสิ่งของในแนวทางใดโดยเฉพาะ การศึกษาในด้านทัศนคติมักเป็นไปในด้านที่กำหนดให้ทัศนคติเป็นตัวแปรต้นที่มีผลต่อความคิดและการกระทำ เช่น ในสาขาวิชาภาษาศาสตร์ก็อาจจะศึกษาอิทธิพลของทัศนคติต่อการเลือกภาษา เช่น ทำให้ใครคนหนึ่งจะเลือกใช้ภาษาถิ่นหรือภาษามาตรฐาน (อุไรภรณ์ ตันตินิมิตรกุล, 2544) หรือเลือกออกเสียงบางเสียง เช่น การที่ผู้ที่ได้ทั้งภาษาไทยถิ่นใต้และภาษาไทยมาตรฐานมีทัศนคติต่อภาษาถิ่นใต้แตกต่างกันจะเลือกออกเสียงสระ /ε / ในภาษาไทยถิ่นใต้เป็นแบบใด (ศุภฤกษ์ หอมแก้ว, 2540)

ในขณะที่เดียวกันก็พบการศึกษาในทางตรงกันข้ามที่มองให้ทัศนคติเป็นตัวแปรตามอันเกิดจากตัวแปรต้นที่เป็นปัจจัยอื่น อาทิ กิตติยา แซ่เตีย (2557) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบคนไทยในวัยต่างกันว่ามีทัศนคติต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นกับภาษาเกาหลีต่างกันอย่างไรและพบว่าคนในวัยสี่สิบปีขึ้นไปมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นมากกว่าเกาหลีอย่างชัดเจน

ในแวดวงการศึกษาทัศนคติเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากทั้งผู้เรียนและผู้สอนก็เป็นมนุษย์ที่มีความคิด จิตใจ และความรู้สึก หากทัศนคติมีผลต่อการกระทำด้านต่าง ๆ ทัศนคติก็น่าจะมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยเช่นกัน ดังเช่นที่ Kingir and Aydemir (2012) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักเรียนมัธยมปลายในประเทศตุรกีต่อวิชาเคมีกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี พบว่ามีความสอดคล้องกัน และในงานวิจัยของ Forshey (2013) ซึ่งศึกษาทัศนคติต่อการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาในชนบทของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการอ่านมีผลต่อคะแนนสอบซึ่งถือเป็นตัวบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนั้นเพศของนักเรียนก็ยังมีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการอ่านอีกทีหนึ่งด้วย

การศึกษาทัศนคติเป็นเรื่องซับซ้อน เพราะเป็นสิ่งที่เป็นามธรรม และมีแง่มุมย่อยให้ต้องพิจารณามากมาย ดังที่ Garrett (2010) ยกตัวอย่างว่าหากจะศึกษาทัศนคติของนักเรียนต่อชั้นเรียนภาษาสวาฮีลี เราก็จะต้องมองให้เห็นว่าเราต้องเกี่ยวข้องกับทัศนคติด้อย ๆ มากมายหลายด้าน เช่น ทัศนคติต่อตัวภาษาสวาฮีลีเอง ทัศนคติต่อผู้พูดภาษาสวาฮีลี ทัศนคติต่อประเทศที่พูดภาษาสวาฮีลีเป็นภาษาราชการ ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทัศนคติต่อผู้สอน ทัศนคติต่อวิธีการสอน ทัศนคติต่อสื่อการสอนและ

กิจกรรมในชั้นเรียน บางครั้งอาจรวมไปถึงทัศนคติต่อสภาพของห้องเรียน การที่เราเลือกศึกษาทัศนคติย่อยอะไรบ้างจะมีผลอย่างยิ่งต่อการออกแบบการวิจัยเพื่อวัดและประเมินทัศนคติ

Blackwell (2013) ศึกษาผลของทัศนคติในด้านที่ลึกลงไปถึงระดับปรีชา (cognition) ในที่นี้คือ ศึกษาว่าทัศนคติของผู้พูดต่อผู้ฟังและภูมิหลังที่คล้ายคลึงหรือต่างกันมีผลต่อการประมวลผลภาษาหรือไม่ โดยการประมวลผลทางภาษาในที่นี้ก็คือความสามารถในการฟังจับใจความและความรู้สึกว่าจะเรื่องราวน่าสนใจ Blackwell เก็บข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาประมาณสามร้อยคน ผลพบว่าทัศนคติที่ดีของผู้ฟังต่อผู้พูดและภูมิหลังที่คล้ายคลึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านระดับความสามารถและมนุษยสัมพันธ์มีผลต่อความรู้สึกว่าผู้เล่าเป็นนักเล่าเรื่องที่เก่ง ทำให้รู้สึกว่าจะเรื่องมีความน่าสนใจ และทำให้ผู้พูดสามารถใส่ใจจดจำเรื่องราวได้มากกว่าด้วย โดยนักศึกษาได้รับการบอกเล่าถึงข้อมูลส่วนตัวที่สมมุติขึ้นของคนดังกล่าวก่อน แล้วจึงได้ฟังเสียงที่ได้รับการบอกเล่าว่าเป็นเสียงของคนดังกล่าวเล่าเรื่องราวการไปเที่ยวในวันสุดสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างจะต้องประเมินตัวผู้พูด และตอบคำถามว่าผู้พูดเป็นนักเล่าเรื่องที่เก่งหรือไม่ เรื่องราวน่าสนใจหรือไม่ ด้วยมาตรวัด 5 ระดับ และหลังจากนั้นต้องตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้ฟังด้วยคำถามแบบเลือกตอบ ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติที่ดีของผู้ฟังต่อผู้พูดมีผลต่อความรู้สึกว่าผู้เล่าเป็นนักเล่าเรื่องที่เก่ง ทำให้รู้สึกว่าจะเรื่องมีความน่าสนใจ และทำให้ผู้พูดสามารถใส่ใจจดจำเรื่องราวได้มากกว่าด้วย

จากการวิจัยของ Blackwell ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะนำมาปรับวิธีการใช้กับบริบทของการเรียนในประเทศไทย เหตุผลประการแรกคือ Blackwell ไม่ได้สร้างสถานการณ์การเก็บข้อมูลให้เป็นการเรียนการสอน (Blackwell ได้บอกกลุ่มตัวอย่างว่าเจ้าของเสียงในไฟล์เสียงเป็นนักศึกษาเช่นเดียวกันกับผู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง) สถานภาพของผู้พูดน่าจะมีผลต่อการที่ผู้ฟังให้ความใส่ใจในเนื้อหา รวมทั้งมีผลต่อทัศนคติต่อผู้พูด ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะทำการทดลองคล้าย ๆ กันนี้โดยปรับให้เข้ากับบริบทการเรียนในห้องเรียนมากยิ่งขึ้น นั่นคือกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการบอกเล่าว่าเจ้าของเสียงในไฟล์เสียงเป็นอาจารย์ที่กำลังสอนในชั้นเรียน เหตุผลประการที่สองคือ วัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตกมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ แห่ง Meyer (2015) ได้จำแนกวัฒนธรรมออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านการให้ข้อเสนอเชิงลบ ด้านการให้ความสำคัญกับหลักการ ด้านการนำกลุ่ม ด้านการตัดสินใจ ด้านความไว้วางใจ ด้านความไม่เห็นด้วย และด้านการจัดการกับเวลา และพบว่าสังคมตะวันออกกับสังคมตะวันตกมีความแตกต่างกัน

อย่างชัดเจนในทุกด้าน เช่น การที่สังคมตะวันออกมักสื่อสารแบบพึ่งพาบริบทสูงแต่สังคมตะวันตกสื่อสารแบบพึ่งพาบริบทต่ำ สังคมตะวันออกมักมีลำดับชั้นสูงต่ำแต่สังคมตะวันตกมักมีความเท่าเทียม สังคมตะวันออกนำความสัมพันธ์ส่วนตัวมาปะปนกับความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ในขณะที่สังคมตะวันตกความสัมพันธ์สองส่วนนี้แยกกันอย่างชัดเจน ฯลฯ การทำการวิจัยว่าทัศนคติของผู้เรียนต่อผู้สอนและความคล้ายกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมีผลต่อความใส่ใจในเนื้อหาที่เรียนหรือไม่และอย่างไรก็น่าจะต้องทำในบริบทของสังคมนั้น ๆ เอง ผลการวิจัยของ Blackwell ซึ่งใช้ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในสังคมตะวันตกอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา น่าจะแตกต่างไปจากการศึกษาที่ใช้ข้อมูลจากสังคมตะวันออกอย่างประเทศไทย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวในบริบทของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ถึงแม้ว่าในประเทศไทยจะไม่ได้พบการรายงานปัญหาที่เด่นชัดว่านิสิตนักศึกษาหรือแม้แต่เด็กเรียนในประเทศไทยมีปัญหาร้ายแรงในการพึ่งอาจารย์ผู้สอนอันเกิดจากระดับคุณธรรม ระดับอัธยาศัย หรือเพศของผู้สอนแต่อย่างไร แต่หากสามารถศึกษาให้ทราบได้ว่าทัศนคติของผู้เรียนต่อผู้สอนในด้านใดมีผลหรือไม่มีผลต่อความสามารถในการฟังในชั้นเรียน ก็สามารถนำข้อค้นพบนี้ไปประยุกต์ใช้เป็นประโยชน์ในแง่จิตวิทยาในชั้นเรียนได้

นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้นำปัจจัยทางสังคมคือเพศมาเป็นตัวแปรต้นอีกตัวแปรหนึ่ง ชนิดชวรา ไจโมน (2562) ซึ่งสังเคราะห์แนวโน้มการทำงานวิจัยด้านภาษาศาสตร์สังคมในประเทศไทยพบว่าปัจจัยเพศของผู้พูดเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ได้รับการนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคมมากที่สุด 3 อันดับแรก โดยที่อีกสองปัจจัยคือวัยและถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด

ทฤษฎีแบบแผนทางเพศ (gender-schema theory) ซึ่งสร้างขึ้นโดย Bem (1981) กล่าวว่าคนแต่ละคนจะได้รับการกำหนดเพศว่าเป็นเพศใดโดยกลไกทางสังคมเด็ก ๆ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศด้วยข้อมูลที่พวกเขาได้มาจากสังคมรอบตัวเด็กได้เรียนรู้ว่าต้องทำอะไรให้ตรงกับภาพเหมารวม (stereotype) ของชายและหญิง และความคิดของเด็กเองก็ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปตามภาพเหมารวมนั้น

ผลการวิจัยจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่าเพศไม่ว่าจะเป็นเพศของผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ที่ถูกอ้างถึงล้วนมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา การตีความภาษา รวมทั้งทัศนคติต่อภาษา เช่น ไนงาน จรัลวิไล จรุงุโรจน์, ม.ล. (2549) พบว่าชายและหญิงตีความการกระทำของคนคนหนึ่งว่าเป็นหรือไม่เป็นการนินทาในระดับที่แตกต่างกัน ชายมีแนวโน้มจะตีความการกระทำของคนคนหนึ่งว่าเป็นการนินทา มากกว่าหญิงจะตีความ รวมทั้งเมื่อพิจารณา

องค์ประกอบทางความหมายของการนิทานก็พบว่าชายและหญิงให้ความสำคัญแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ชายจะรู้สึกว่าการพูดลับหลัง มีความสำคัญมากที่จะทำให้การกระทำหนึ่งเป็นการนิทาน ในขณะที่หญิงให้ความสำคัญกับ “เรื่องที่พูดเป็นเรื่องไม่ดี” มากกว่า ดังนั้นมีแนวโน้มว่าหากใครคนหนึ่งพูดถึงใครคนหนึ่งลับหลัง ชายก็จะตีความว่าคนผู้นี้กำลังนิทานถึงแม้ว่าจะเป็นการพูดในแง่ดีก็ตาม ในขณะที่หญิงมักจะตีความว่าการพูดเรื่องดีลับหลังไม่ใช่การนิทาน

การใช้ภาษาที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและหญิงไม่ได้เกิดเฉพาะกับการสนทนากับมนุษย์ด้วยกันเท่านั้น แม้แต่การสนทนากับสัตว์เลี้ยงซึ่งไม่สามารถสื่อสารกลับมาได้ด้วยภาษาก็ยังพบว่าชายและหญิงใช้ภาษาที่แตกต่างกัน ปัทมา เหมือนสมัย (2557) ได้ศึกษาการใช้คำอ้างอิงบุรุษที่คนไทยเพศและวัยต่าง ๆ ใช้สนทนากับสัตว์เลี้ยง พบว่าผู้พูดเพศหญิงมีการใช้คำอ้างอิงบุรุษที่หลากหลายกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกรณีการอ้างอิงสัตว์เลี้ยงในฐานะบุรุษทั้งสองนั้น เพศชายมีการละคำอ้างอิงบุรุษมากกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิงมีการใช้คำบอกความสัมพันธ์ ชื่อ หรือคำแสดงความรู้สึกมากกว่าเพศชาย เช่น “ลูก” “ไอ้น้อง” “เด็กดี” “น้องคู๋ก้า” “ลูกแม่” ฯลฯ ซึ่งคำเหล่านี้ให้นัยความหมายของความอ่อนโยน เป็นกันเอง แสดงอารมณ์ความรู้สึก ส่วนการละคำอ้างอิงบุรุษซึ่งเพศชายใช้มากกว่านั้นสัมพันธ์กับความเหินห่าง ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ของปัทมา เหมือนสมัย จึงสอดคล้องกับที่อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2556) กล่าวว่ารูปประโยคที่ละประธานมักใช้เมื่อผู้พูดกับผู้ฟังมีความสนิทสนมกันหรือเป็นการไม่ให้ความเคารพ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการฟังอาจารย์ที่มีระดับคุณธรรมและอัยาศัยแตกต่างกัน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังอาจารย์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระดับคุณธรรมและอัยาศัยแตกต่างจากอาจารย์

2.3 เปรียบเทียบอิทธิพลของเพศของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อความสามารถในการฟังอาจารย์ของนิสิตนักศึกษา

3. สมมุติฐาน

3.1 นิสิตนักศึกษามีความสามารถในการฟังอาจารย์ที่ตนเห็นว่ามีคุณธรรมสูงหรืออัยาศัยดีมากกว่าอาจารย์ที่มีอัยาศัยแย่มากหรือมีคุณธรรมต่ำ

3.2 นิสิตนักศึกษาที่มีความแตกต่างจากอาจารย์ด้านคุณธรรมหรืออัยาศัย
ในระดับต่าง ๆ จะมีความสามารถในการฟังอาจารย์แตกต่างกัน

3.3 เพศของนิสิตนักศึกษาและเพศของอาจารย์มีอิทธิพลต่อความสามารถ
ในการฟัง

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อสร้าง
ความรู้สึกที่ดีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพดีขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้
พัฒนาความรู้สึกที่ดีระหว่างบุคคลในแวดวงอื่นด้วย

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัยนี้คือนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ซึ่ง
จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2561 มีทั้งสิ้น 1,656,763 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561) เมื่อใช้
สูตรคำนวณของ Taro Yamane (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2543) ที่ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม
ตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 0.05 ก็จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยที่สุดเท่ากับ 399.90

5.2 กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการเก็บข้อมูลงานวิจัยนี้ทำในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19
การเก็บข้อมูลจึงต้องทำด้วยแบบสอบถามออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษา
ระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย 4 แห่งคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในขั้นแรกผู้วิจัยติดต่อ
ขอเก็บข้อมูลให้ได้มากที่สุด (1,228 คน) เมื่อคัดผู้ที่ไม่ยินดีเป็นอาสาสมัครและคัดข้อมูล
ที่ไม่สมบูรณ์ออกไปแล้ว ก็เหลือกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้ทั้งสิ้น 577 คน

ทั้งนี้การวิจัยนี้ได้รับการรับรองการพิจารณาจริยธรรมโดยคณะกรรมการจริยธรรม
การวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้วตามเอกสารรับรองโครงการวิจัยเลขที่
COA No. COA63/027

5.3 ตัวแปรต้น

5.3.1 ระดับอัยาศัยและคุณธรรมของอาจารย์

5.3.2 ความแตกต่างระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาในด้านอัยาศัยและ
คุณธรรม

5.3.3 เพศของนิสิตนักศึกษา จำแนกตามเพศกำเนิดเป็นชายและหญิง

5.3.4 เพศของอาจารย์ จำแนกเป็นชายและหญิง

5.4 ตัวแปรตาม

ความสามารถในการฟังอาจารย์ของนิสิตนักศึกษา ซึ่งวัดจากคะแนนการตอบคำถามได้ถูกต้องหลังการฟัง

6. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และอภิปรายผล ดังรายละเอียดที่จะกล่าวถึงต่อไป

6.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6.1.1 ข้อมูลอาจารย์

ข้อมูลอาจารย์มีทั้งสิ้น 4 ชุด แต่ละชุดให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์ท่านหนึ่ง โดยโน้มน้าวให้ผู้อ่านรู้สึกต่ออาจารย์แตกต่างกัน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนจะได้เห็นข้อมูลอาจารย์เพียงชุดใดชุดหนึ่งเท่านั้น ด้วยการสุ่มตามเดือนเกิด และไม่ได้รับการแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลอาจารย์มีทั้งสิ้น 4 ชุดที่แตกต่างกัน

ข้อมูลชุดที่ 1 สำหรับผู้ที่เกิดเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และ มีนาคม (150 คน) ข้อมูลชุดนี้โน้มน้าวให้มีทัศนคติว่าอาจารย์มีคุณธรรมสูงและอภัยค้ำยดี

ถ้าไปถามหาอาจารย์ท่านนี้ที่มหาวิทยาลัยที่อาจารย์สอนอยู่ รับรองว่าถามใครใคร่รู้จัก ตั้งแต่การโรงไปจนอธิการบดีและลูกศิษย์ เพราะอาจารย์มีเพื่อนเยอะ เวลาไปไหนอาจารย์ก็มักเข้าไปผูกมิตรกับคนที่ไปเจอจนได้เพื่อนใหม่กลับมาเสมอ ปีก่อนนี้เพื่อนร่วมงานของอาจารย์ที่มีอิทธิพลได้ทำทุจริตอะไรบางอย่าง การทุจริตนั้นจะทำให้อาจารย์ได้ผลประโยชน์ไปด้วย แต่อาจารย์ท่านนี้ยืนยันที่จะไม่ทำตาม อีกทั้งยังออกมาต่อต้านอย่างเข้มแข็ง อาจารย์ไม่กลัวแต่อย่างใดที่จะไป “ขวางทางโจร” คนที่รู้จักอาจารย์มานานได้ข่าวก็ต่างบอกว่าไม่แปลกใจ เพราะอาจารย์ท่านนี้มีนิสัยเช่นนี้มาตั้งแต่ยังเรียนอยู่ เวลาเจออะไรผิดอะไรไม่ต่ออาจารย์จะสู้แม้ตัวเองอาจจะต้องลำบากก็ตาม

ข้อมูลชุดที่ 2 สำหรับผู้ที่เกิดเดือนเมษายน พฤษภาคม และ มิถุนายน (139 คน) ข้อมูลชุดนี้โน้มน้าวให้มีทัศนคติว่าอาจารย์มีคุณธรรมสูงแต่อภัยค้ำยแย่

ถ้าไปถามหาอาจารย์ท่านนี้ที่มหาวิทยาลัยที่อาจารย์สอนอยู่ ถ้าไม่ใช่คนที่ เป็นเพื่อนร่วมงานใกล้ชิดหรือเป็นลูกศิษย์ที่เรียนด้วย คนส่วนมากจะบอกว่าไม่รู้จักอาจารย์ เพราะอาจารย์เป็นคนที่เก็บตัว ไม่ค่อยเริ่มไปผูกมิตรกับใคร จึงมีเพื่อนไม่มาก ปีก่อนนี้ เพื่อนร่วมงานของอาจารย์ที่มีอิทธิพลได้ทำทุจริตอะไรบางอย่าง การทุจริตนั้นจะทำให้ อาจารย์ได้ผลประโยชน์ไปด้วย แต่อาจารย์ท่านนี้ยืนยันที่จะไม่ทำตาม อีกทั้งยังออกมาต่อต้านอย่างขยันแข็ง อาจารย์ไม่กลัวแต่อย่างใดที่จะไป “ขวางทางโจร” คนที่รู้จักอาจารย์มานานได้ข่าวก็ต่างบอกว่าไม่แปลกใจ เพราะอาจารย์ท่านนี้มีนิสัยเช่นนี้มาตั้งแต่ยังเรียนอยู่ เวลาเจออะไรผิดอะไรไม่ต่ออาจารย์จะสู้แม้ตัวเองอาจจะต้องลำบากก็ตาม

ข้อมูลชุดที่ 3 สำหรับผู้ที่เกิดเดือนกรกฎาคม สิงหาคม และ กันยายน (135 คน)
ข้อมูลชุดนี้โน้มน้าวให้มีทัศนคติว่าอาจารย์มีคุณธรรมต่ำแต่อัธยาศัยดี

ถ้าไปถามหาอาจารย์ท่านนี้ที่มหาวิทยาลัยที่อาจารย์สอนอยู่ รับรองว่าถามใคร ใครก็รู้จัก ตั้งแต่การโรงเรียนอนุบาลและลูกศิษย์ เพราะอาจารย์มีเพื่อนเยอะ เวลาไปไหน อาจารย์ก็มักเข้าไปผูกมิตรกับคนที่ไปเจอจนได้เพื่อนใหม่กลับมาเสมอ ปีก่อนนี้เพื่อนร่วมงาน ของอาจารย์ทุจริตอะไรบางอย่าง เพื่อนร่วมงานคนนี้ค่อนข้างมีอิทธิพล อาจารย์กลัว จึงเลือกที่จะทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นว่าเพื่อนร่วมงานทุจริต เพื่อจะได้ไม่เป็นภัยแก่ตัว สุดท้ายแล้ว อาจารย์จึงพลอยได้ผลประโยชน์ไปด้วยเล็กน้อย น้อย ๆ คนที่รู้จักอาจารย์มานานได้ข่าวก็ ต่างบอกว่าไม่แปลกใจ เพราะอาจารย์ท่านนี้มีนิสัยเช่นนี้มาตั้งแต่ยังเรียนอยู่ อาจารย์จะ ไม่ค่อยกลัว มีอะไรก็เอาตัวรอดไว้ก่อนแม้ต้องทำอะไรไม่ดีก็ตาม

ข้อมูลชุดที่ 4 สำหรับผู้ที่เกิดเดือนตุลาคม พฤศจิกายน และ ธันวาคม (153 คน)
ข้อมูลชุดนี้โน้มน้าวให้มีทัศนคติว่าอาจารย์มีคุณธรรมต่ำและอัธยาศัยแย่

ถ้าไปถามหาอาจารย์ท่านนี้ที่มหาวิทยาลัยที่อาจารย์สอนอยู่ ถ้าไม่ใช่คนที่ เป็นเพื่อนร่วมงานใกล้ชิดหรือเป็นลูกศิษย์ที่เรียนด้วย คนส่วนมากจะบอกว่าไม่รู้จักอาจารย์ เพราะอาจารย์เป็นคนที่เก็บตัว ไม่ค่อยเริ่มไปผูกมิตรกับใคร จึงมีเพื่อนไม่มาก ปีก่อนนี้ เพื่อนร่วมงานของอาจารย์ทุจริตอะไรบางอย่าง เพื่อนร่วมงานคนนี้ค่อนข้างมีอิทธิพล อาจารย์กลัว จึงเลือกที่จะทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นว่าเพื่อนร่วมงานทุจริต เพื่อจะได้ไม่เป็นภัยแก่ตัว สุดท้ายแล้วอาจารย์จึงพลอยได้ผลประโยชน์ไปด้วยเล็กน้อย น้อย ๆ คนที่รู้จักอาจารย์มานาน ได้ข่าวก็ต่างบอกว่าไม่แปลกใจ เพราะอาจารย์ท่านนี้มีนิสัยเช่นนี้มาตั้งแต่ยังเรียนอยู่ อาจารย์จะไม่ค่อยกลัว มีอะไรก็เอาตัวรอดไว้ก่อนแม้ต้องทำอะไรไม่ดีก็ตาม

6.1.2 แบบวัดทัศนคติ

แบบวัดทัศนคติที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ สองข้อแรกใช้วัดทัศนคติต่ออาจารย์ และสองข้อท้ายใช้วัดทัศนคติต่อตนเอง ทั้งหมดเป็นแบบวัดทัศนคติที่ใช้เทคนิคนัยจำแนก (semantic differential scale) ซึ่งพัฒนาโดยชาลส์ อี ออสกู๊ด (Osgood et al., 1957) ซึ่งเป็นการใช้คำคู่ตรงข้ามมาสร้างเป็นมาตรวัด เช่น สูง-ต่ำ สวย-น่าเกลียด ดี-แย่ แทนที่จะใช้คำที่ไม่เป็นคู่ตรงข้ามซึ่งสามารถก่อให้เกิดความกำกวมทางความหมาย เช่น สูง-ไม่สูง (กำกวมเพราะอาจหมายถึงมีความสูงปานกลางแต่ไม่ได้เตี้ยหรือหมายถึงเตี้ยก็ได้) สวย-ไม่สวย (อาจหมายถึงมีความสวยปานกลางแต่ไม่ได้น่าเกลียดหรือหมายถึงน่าเกลียดก็ได้)

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้มาตรวัด 6 ระดับ (ดัดแปลงจำนวนมาตรวัดจาก 7 ระดับที่นำเสนอโดยออสกู๊ด) เนื่องจากต้องการให้ได้ทัศนคติที่เอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง โดยไม่มีค่าที่อยู่ตรงกลาง และผู้วิจัยได้กำหนดค่า 1 ถึง 6 ลงไปในแบบวัดด้วย เพื่อเป็นการบอกกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นนัยว่าช่วงห่างของระดับทัศนคติแต่ละช่วงมีค่าเท่ากัน เพื่อให้สามารถนำค่าคะแนนไปใช้คำนวณสถิติได้ในระดับอันตรภาค (interval scale)

มีคุณธรรมสูง		6		5		4		3		2		1		มีคุณธรรมต่ำ
มีอหิชาตัยดี		6		5		4		3		2		1		มีอหิชาตัยแย

อาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่ได้รับการประเมินระดับคุณธรรม/ระดับอหิชาตัย 1 ถึง 3 ได้รับการจัดว่าเป็นผู้มีคุณธรรมต่ำ/อหิชาตัยแย อาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่ได้รับการประเมินระดับคุณธรรม/ระดับอหิชาตัย 4 ถึง 6 ได้รับการจัดว่าเป็นผู้มีคุณธรรมสูง/อหิชาตัยดี

ผู้วิจัยนำคะแนนนิสิตนักศึกษาประเมินตนเองและประเมินอาจารย์มาคำนวณเป็นคะแนนความเหมือน-ต่าง โดยนำค่าที่นิสิตนักศึกษาประเมินอาจารย์ลบด้วยค่าที่นิสิตนักศึกษาประเมินตนเอง (เช่น นิสิตนักศึกษาคนใดประเมินอาจารย์ 1 และประเมินตนเอง 6 จะมีค่าความเหมือน-ต่าง เท่ากับ -5 แต่ถ้าประเมินอาจารย์ 6 และประเมินตนเองได้ 1 จะมีค่าความเหมือน-ต่าง เท่ากับ 5) ในตอนแรกจึงมีค่าคะแนนความเหมือน-ต่างที่เป็นไปได้ 11 ระดับ ได้แก่ เหมือน (0) คล้าย (-1 และ 1) ค่อนข้างคล้าย (-2 และ 2) ค่อนข้างต่าง (-3 และ 3) ต่าง (-4 และ 4) ต่างมาก (-5 และ 5) แต่ค่าคะแนนที่ได้มีการกระจายไม่สม่ำเสมอ นั่นคือพบค่าคะแนนความต่างระดับต่างและต่างมาก

เป็นจำนวนที่น้อยจนไม่อาจนำมาคำนวณทางสถิติ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องปรับรวมค่าให้มีความละเอียดน้อยลง ทำให้มีความแตกต่างทั้งสิ้นเพียง 3 ระดับ ได้แก่ อาจารย์มีคุณธรรม/อัยาศัยดีกว่า อาจารย์มีคุณธรรม/อัยาศัยเท่ากับนิสิตนักศึกษา และอาจารย์มีคุณธรรม/อัยาศัยแยกว่า ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ความถี่ค่าคะแนนความเหมือน-ต่างด้านคุณธรรมและอัยาศัยระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา ก่อนและหลังการปรับค่า

ความต่าง	เดิม	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5
ด้าน		(9 คน)	(10 คน)	(37 คน)	(66 คน)	(107 คน)	(132 คน)	(108 คน)	(90 คน)	(13 คน)	(4 คน)	(1 คน)
คุณธรรม	ใหม่	อาจารย์คุณธรรมต่ำกว่านิสิตนักศึกษา					เท่ากัน	อาจารย์คุณธรรมสูงกว่านิสิตนักศึกษา				
		(229 คน)					(132 คน)	(216 คน)				
ความต่าง	เดิม	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5
ด้าน		(6 คน)	(12 คน)	(36 คน)	(75 คน)	(97 คน)	(133 คน)	(96 คน)	(78 คน)	(30 คน)	(8 คน)	(6 คน)
อัยาศัย	ใหม่	อาจารย์อัยาศัยแยกว่านิสิตนักศึกษา					เท่ากัน	อาจารย์อัยาศัยดีกว่านิสิตนักศึกษา				
		(226 คน)					(133 คน)	(218 คน)				

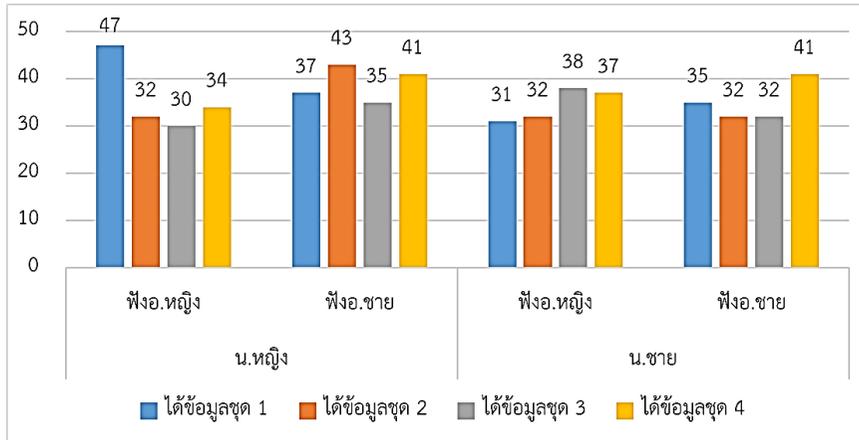
6.1.3 ไฟล์การสอนสมมุติ

ไฟล์การสอนสมมุติเป็นไฟล์วิดีโอ 2 ไฟล์ที่มีภาพสไลด์อิเล็กทรอนิกส์และเสียงบรรยายจากผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาแม่เพศชายและเพศหญิง มีการควบคุมให้ความยาว ความเร็วในการพูด ความเป็นทางการของน้ำเสียง เนื้อหาของการสอน และแม้แต่การชวนผู้เรียนคุยออกนอกเรื่องระหว่างไฟล์ที่สอนโดยอาจารย์ทั้งสองเพศเหมือนกันทั้งหมด แตกต่างเพียงรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้แก่ คำลงท้ายเพื่อความสะดวกตามเพศ “คะ/ค่ะ/ครับ” เท่านั้นที่จำเป็นต้องแตกต่างตามเพศของอาจารย์ นิสิตนักศึกษาที่ให้ข้อมูลในแบบสอบถามว่าตนเองเกิดในวันคู่ (296 คน) จะได้ชมไฟล์การสอนของอาจารย์ชายส่วนผู้ที่ให้ข้อมูลว่าตนเองเกิดในวันคี่ (281 คน) จะได้ชมไฟล์การสอนของอาจารย์หญิง ทั้งนี้เพื่อกระจายโดยสุ่มให้มีผู้ได้ชมไฟล์การสอนของอาจารย์ทั้งสองเพศเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน

จำนวนของนิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้เมื่อจำแนกตามเพศของตน เพศของอาจารย์ และชุดของข้อมูลอาจารย์ เป็นดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศของตน เพศของอาจารย์ และชุดของข้อมูลอาจารย์

สาเหตุที่เลือกใช้ตัวอย่างเสียงที่มีสำเนียงพูดเป็นภาษาไทยมาตรฐานเท่านั้น ก็เพราะผู้วิจัยต้องการควบคุมตัวแปรด้านทัศนคติต่อภาษาถิ่นและผู้พูดภาษาถิ่น ซึ่งจากการวิจัยของ Chanyam (2002) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าควรควบคุมตัวแปรด้านภาษาถิ่นของเจ้าของเสียงด้วยเช่นกัน การเลือกใช้สำเนียงมาตรฐานเพียงสำเนียงเดียวย่อมมีความเป็นกลาง และสอดคล้องกับสภาพจริงของการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มีการใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอนมากที่สุด ใช้ภาษาอังกฤษมากเป็นอันดับรองลงมา และเมื่อใช้ภาษาไทยในการสอน ก็ใช้ภาษาไทยมาตรฐานเสมอไม่ว่าสถานศึกษานั้นตั้งอยู่ในเขตจังหวัดใด ดังที่พบในการสำรวจของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ (2562)

เนื้อความในไฟล์วีดิทัศน์สมมุติขึ้นว่าตัดตอนมาจากการสอนของอาจารย์ท่านหนึ่ง ผู้พูดเรียกตนเองด้วยคำที่เป็นกลางทางเพศว่า “ครู” และไม่ใช่คำเรียกผู้ฟังว่า “นิสิต” หรือ “นักศึกษา” เลยเพื่อให้ไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเป็นการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยใด

ไฟล์การสอนสมมุติทั้งสองไฟล์มีความยาวประมาณเจ็ดนาที ใกล้เคียงกับความยาวเฉลี่ยของข้อความเพื่อทดสอบฟังใน The International English Language Testing System (IELTS) ซึ่งเป็นการสอบประเมินความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ที่ได้รับความเชื่อถือในระดับนานาชาติ Hashemi and Thomas (2011) ได้ให้รายละเอียด

ไว้ว่าในช่วงทดสอบการฟังของการทดสอบ IELTS ผู้เข้าสอบต้องฟังคำบรรยาย 4 คำบรรยายที่มีความยาวรวม 30 นาที (ความยาวเฉลี่ย 7.50 นาทีต่อหนึ่งคำบรรยาย) โดยที่สองในสี่ของคำบรรยายเป็นการพูดเดี่ยว (monologue) ในบริบทวิชาการและสังคมรอบตัว และผู้เข้าสอบต้องตอบคำถาม 10 ข้อต่อหนึ่งคำบรรยาย

การเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้จึงออกแบบให้ไฟล์การสอนสมมุติเป็นการพูดเดี่ยวคล้ายกับในการทดสอบ IELTS จำนวน 1 คำบรรยาย ที่แตกต่างกันกับการทดสอบ IELTS ก็คือให้มีภาพสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ด้วย เพื่อให้คล้ายกับการสอนจริงซึ่งในปัจจุบันอาจารย์ผู้สอนมักจะใช้สไลด์อิเล็กทรอนิกส์ประกอบการบรรยายของตน

เนื้อหาในการสอนสมมุติเป็นเรื่องที่คาดว่าผู้ฟังที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีจะสามารถฟังเข้าใจได้ไม่ว่าเรียนอยู่ในสาขาวิชาใด (ในที่นี้คือเรื่องการที่คนไทยใช้คำว่า “abang” และ “ini” ล้อเลียนชาวอินเดียเพราะสับสนระหว่างภาษามลายูกับภาษาของชาวอินเดีย) และมีการพูดเรื่องนอกบทเรียนแต่ยังมีความเกี่ยวข้องทางเนื้อหาแทรกเข้าไปด้วย

6.1.4 แบบทดสอบความสามารถในการฟัง

คำถามเพื่อทดสอบความสามารถในการฟังเป็นคำถามปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ ตัวเลือกสองคำตอบสุดท้ายของทุกข้อจะเหมือนกันคือ “ไม่มีข้อมูลนี้ในคลิป” และ “จำไม่ได้” คำถามทั้งหมดเกี่ยวกับสิ่งที่อาจารย์พูดเรื่องนอกบทเรียน ทำให้ไม่สามารถตอบได้ถูกต้องโดยอาศัยความรู้เดิมหรือแม้แต่การมองภาพจากสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ แต่จะตอบถูกได้ด้วยการฟังการสอนสมมุติเท่านั้น ทั้งนี้ไม่มีการจำกัดเวลาในการตอบคำถามทั้ง 15 ข้อ มีดังนี้ (คำตอบที่ขีดเส้นใต้คือคำตอบที่ถูกต้อง)

1. อาจารย์คนนี้ชื่อเล่นว่าอะไร A. ป้อม B. กบ C. อี๊ด D. <u>ไม่มีข้อมูลนี้</u> E. จำไม่ได้	2. อาจารย์ชอบกินถั่วที่ขายที่ ธรรมชาติหรือไม่ A. ชอบ แต่ไม่ค่อยมีโอกาสกิน B. <u>ไม่ชอบถั่ว ก็เลยไม่ซื้อกิน</u> C. เคยลองกิน แต่ไม่ชอบ D. ไม่มีข้อมูลนี้ E. จำไม่ได้	3. ชาวอินเดียในภาพที่ 3 ยืนอยู่ที่ไหน A. ม.ธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ B. ม.ธรรมศาสตร์ รังสิต C. พาหุรัด D. <u>มีภาพชาวอินเดียเพียงสองภาพ</u> E. จำไม่ได้
4. อาจารย์มักซื้อเสื้อผ้าแบบใด ที่ใด A. <u>เสื้อผ้าสำเร็จรูป จากพาหุรัด</u> B. เสื้อผ้าสำเร็จรูป จากจตุจักร C. เสื้อผ้ามาตัดเองจากพาหุรัด D. ไม่มีข้อมูลนี้ E. จำไม่ได้	5. อาจารย์มีรูปร่างแบบใด A. ผอม สูง B. อ้วน เตี้ย C. อ้วน สูง D. <u>ไม่มีข้อมูลนี้</u> E. จำไม่ได้	6. อาจารย์มีหน้าตาอย่างไร A. ขาว เหมือนคนจีน B. ผิวคล้ำ คมเข้ม C. ผิวขาว แต่หน้าคมเข้ม D. ไม่มีข้อมูลนี้ E. จำไม่ได้

7. สมัยเรียนอาจารย์ได้เกรดอะไรในวิชาภาษามาเลย์	8. เพื่อนของอาจารย์เป็นคนจังหวัดใด	9. อาจารย์พบภาพโรตีแคงไก่จากที่ใด
A. เอ	A. ปัตตานี	A. อินสตาแกรม
B. บีบวัก	B. ยะลา	B. เฟซบุ๊ก
C. อาจารย์ไม่เคยเรียนภาษามาเลย์	C. กระบี่	C. โลน
D. ไม่มีข้อมูลนี้	D. ไม่มีข้อมูลนี้	D. ไม่มีข้อมูลนี้
E. จำไม่ได้	E. จำไม่ได้	E. จำไม่ได้
10. อาจารย์รู้สึกอย่างไรต่อภาพโรตีแคงไก่	11. อาจารย์ไม่เคยไปประเทศใด	12. อาจารย์เรียกแทนตัวลูกศิษย์ว่าอะไร
A. น่าอร่อย	A. มาเลเซีย	A. นิสิต
B. แลดูเลี่ยนเกินไป	B. อินเดีย	B. นักศึกษา
C. ไม่อยากกินเพราะไม่ชอบอาหารอินเดีย	C. บรูไน	C. คุณ
D. ไม่มีข้อมูลนี้	D. ไม่มีข้อมูลนี้	D. อาจารย์ไม่ได้เรียกลูกศิษย์เลย
E. จำไม่ได้	E. จำไม่ได้	E. จำไม่ได้
13. คาบที่แล้วอาจารย์ให้ไปอ่านประวัติของประเทศใดมาล่วงหน้า	14. ตีเจชื่อดังของมาเลเซียชื่ออะไร	15. อาจารย์รู้สึกว่ภาพยนตร์เรื่อง Bhaiyya Ji เป็นอย่างไร
A. อินเดีย	A. เดวิด	A. สนุกมาก
B. มาเลเซีย	B. ปีเตอร์	B. เศร้ามาก
C. อินโดนีเซีย	C. สตีฟ	C. น่าเบื่อ
D. ไม่มีข้อมูลนี้	D. ไม่มีข้อมูลนี้	D. ไม่มีข้อมูลนี้
E. จำไม่ได้	E. จำไม่ได้	E. จำไม่ได้

เพื่อให้แน่ใจว่าจะได้ข้อมูลเฉพาะจากผู้ที่ตั้งใจตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ตอบไม่ครบ และ/หรือมาจากผู้ที่ประเมินอาจารย์แตกต่างจากความจริงมากเกินไป จะถูกคัดทิ้ง เช่น แบบสอบถามจากผู้ที่ได้รับข้อมูลว่าอาจารย์เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดี (ควรมีค่าคะแนน 4 ถึง 6) แต่มีคุณธรรมต่ำ (ควรมีค่าคะแนน 1 ถึง 3) จะถูกคัดทิ้งไปหากคนผู้นั้นประเมินตรงกันข้ามจากที่ควรเป็น คือประเมินว่าอาจารย์มีอัธยาศัยในระดับแย (ให้คะแนน 1 ถึง 3) และ/หรือประเมินว่าอาจารย์มีอัธยาศัยดี (ให้คะแนน 4 ถึง 6)

ผู้วิจัยนำค่าความสามารถในการฟังที่ได้มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับตัวแปรเพศ ระดับคุณธรรม/อัธยาศัย และค่าความ-เหมือนต่างของระดับคุณธรรม/อัธยาศัยระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา สถิติพรรณนาที่ใช้คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติอนุมานที่ใช้คือ t-test และ one-way ANOVA ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยใช้ค่า Tukey เพื่อทดสอบรายคู่ในกรณีที่ค่า p จากการคำนวณ ANOVA มีค่าต่ำกว่า .05

7. ผลการวิจัย

จากข้อมูลทั้งหมด ค่าเฉลี่ยความสามารถการฟังอาจารย์ของนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง 577 คน อยู่ที่ 8.54 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) 3.53 เมื่อวิเคราะห์เฉพาะตัวแปรเพศซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่ามีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังอาจารย์ของนิสิตนักศึกษา พบว่านิสิตนักศึกษาหญิงมีค่าความสามารถในการฟังอาจารย์ ($M = 9.31$) สูงกว่าค่าความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษาชาย ($M = 7.72$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาหญิงและชายในการฟังอาจารย์

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>
น.หญิงฟัง อ.	9.31	3.34	299	5.53	575	.000
น.ชายฟัง อ.	7.72	3.56	278			

เช่นเดียวกับในกรณีของเพศอาจารย์ นิสิตนักศึกษามีค่าความสามารถในการฟังอาจารย์หญิง ($M = 9.17$) สูงกว่าการฟังอาจารย์ชาย ($M = 7.95$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์หญิงและชาย

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>
น.ฟัง อ.หญิง	9.17	3.32	281	4.20	575	.001
น.ฟัง อ.ชาย	7.95	3.64	296			

ความเป็นเพศหญิงของทั้งนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ส่งอิทธิพลทางบวกต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษา เห็นได้จากการที่เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรเพศของทั้งอาจารย์และนิสิตนักศึกษาร่วมกันดังในตารางที่ 4 พบว่าเมื่อทั้งสองฝ่ายเป็นเพศหญิง ค่าคะแนนการฟังก็จะสูงที่สุด ($M = 10.25$) เมื่อทั้งสองฝ่ายเป็นเพศชายค่าคะแนนการฟังก็จะต่ำที่สุด ($M = 7.40$, $SD = 3.60$) และมีค่าคะแนนการฟังของกรณีที่ฝ่ายหนึ่งเป็นหญิง

ฝ่ายหนึ่งเป็นชายอยู่ตรงกลาง ($M = 8.44$ สำหรับกรณีนิสิตนักศึกษาหญิงฟังอาจารย์ชาย ซึ่งมากกว่า $M = 8.04$ สำหรับกรณีนิสิตนักศึกษาชายฟังอาจารย์หญิง) และเพื่อเปรียบเทียบว่าความเป็นเพศหญิงของนิสิตนักศึกษาส่งอิทธิพลทางบวกต่อความสามารถในการฟังอาจารย์มากกว่าความเป็นเพศหญิงของอาจารย์หรือไม่ ผู้วิจัยจึงนำค่าทั้งสองมาคำนวณนัยสำคัญทางสถิติด้วย t-test แต่ก็ไม่พบความแตกต่างนั้นไม่นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ที่ตั้งไว้แต่อย่างใด

ตารางที่ 4

ความสามารถในการฟังอาจารย์ของนิสิตนักศึกษา: จำแนกตามเพศของนิสิตนักศึกษาและเพศของอาจารย์

		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>
น.หญิง	อ.หญิง	10.25	2.73	143	0.96	292	.338
	อ.ชาย	8.44	3.61	156			
น.ชาย	อ.หญิง	8.04	3.50	138			
	อ.ชาย	7.40	3.60	140			

7.1 อิทธิพลด้านคุณธรรมของอาจารย์ต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษา

ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ว่าระดับคุณธรรมของอาจารย์มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษา โดยนิสิตนักศึกษาจะแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมสูงได้ดีกว่าอาจารย์ที่มีคุณธรรมต่ำ

ผลที่ได้พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ฟังการสอนของอาจารย์ที่มีคุณธรรมสูงมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟัง ($M = 8.87$) สูงกว่ากลุ่มที่ได้ฟังการสอนของอาจารย์ที่มีคุณธรรมต่ำ ($M = 8.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตรงตามสมมุติฐาน ดังในตารางที่ 5

ตารางที่ 5

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์ที่มีระดับคุณธรรมสูงและต่ำ

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>N</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i> (one-tailed)
อ.คุณธรรมสูง	8.87	3.53	282	2.18	575	.015
อ.คุณธรรมต่ำ	8.23	3.51	295			

แม้ว่าในภาพรวมนิสิตนักศึกษาแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมสูง มากกว่าอาจารย์ที่มีคุณธรรมต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อแยกพิจารณาตามเพศของอาจารย์ พบว่ามีลักษณะเช่นนี้เฉพาะการฟังอาจารย์หญิง ($M = 9.81$ และ $M = 8.58$) ดังแสดงในตารางที่ 6 ส่วนในกรณีของอาจารย์ชายนั้นแม้ค่าความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมสูงจะสูงกว่าฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมต่ำ ($M = 8.01$ และ $M = 7.89$) แต่ก็ เป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์หญิงและชายที่มีระดับคุณธรรมสูงและต่ำ

		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i> (one-tailed)
อ.หญิง	คุณธรรมสูง	9.81	3.24	135	3.16	279	.001
	คุณธรรมต่ำ	8.58	3.29	146			
อ.ชาย	คุณธรรมสูง	8.01	3.65	147	0.27	294	.390
	คุณธรรมต่ำ	7.89	3.70	149			

เมื่อพิจารณาเพศของนิสิตนักศึกษาในฐานะตัวแปรต้นร่วมก็พบว่าทั้งนิสิตนักศึกษาหญิงและชาย แม้จะพบว่ามีค่าเฉลี่ยการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมสูง ($M = 9.58$ และ $M = 8.02$) สูงกว่าการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมต่ำ ($M = 9.02$ และ $M = 7.46$) แต่ความแตกต่างดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 7 แตกต่างจากเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมไม่จำแนกเพศของนิสิตนักศึกษาดังในตารางที่ 5 ที่ผ่านมา

ตารางที่ 7

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาหญิงและชายในการฟังอาจารย์ที่มีระดับคุณธรรมสูงและต่ำ

		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i> (one-tailed)
น.หญิง	อ.คุณธรรมสูง	9.58	3.30	153	1.46	297	.073
	อ.คุณธรรมต่ำ	9.02	3.37	146			
น.ชาย	อ.คุณธรรมสูง	8.02	3.63	129	1.33	276	.093
	อ.คุณธรรมต่ำ	7.46	3.49	149			

7.2 อิทธิพลของความเหมือน-ต่างด้านคุณธรรมระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษา

นอกจากคุณลักษณะของตัวอาจารย์จะส่งอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษาแล้ว ผู้วิจัยยังต้องการศึกษาลงในรายละเอียดด้วยว่าทิศทางความแตกต่างและระดับความแตกต่างของนิสิตศึกษากับอาจารย์ในด้านคุณธรรมจะส่งผลต่อความสามารถในการฟังอาจารย์หรือไม่ เนื่องจากเป็นไปได้ที่คุณลักษณะของตัวอาจารย์จะขัดแย้งกับความแตกต่างระหว่างกัน เช่น อาจารย์อาจจะมีคุณธรรมสูง แต่นิสิตนักศึกษาที่มีคุณธรรมสูงยิ่งกว่า ทำให้อาจารย์ผู้นี้จัดอยู่ในกลุ่มที่มีคุณธรรมต่ำกว่านิสิตนักศึกษา ทั้ง ๆ ที่เมื่อพิจารณาเฉพาะตัวอาจารย์เองจะจัดอยู่ในกลุ่มคุณธรรมสูง

ในตารางที่ 8 แม้ดูเหมือนว่านิสิตนักศึกษามีความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีระดับคุณธรรมสูงกว่าตนมากที่สุด ($M = 9.00$) แต่ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังทั้ง 3 กรณีก็ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแม้แต่เพียงคู่เดียว

ตารางที่ 8

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์ที่มีระดับคุณธรรมสูงกว่า เท่ากับ และต่ำกว่าตน

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
อ.คุณธรรมสูงกว่า น.	9.00	3.54	216	2.98	.052
อ.คุณธรรมเท่า น.	8.24	3.49	132		
อ.คุณธรรมต่ำกว่า น.	8.28	3.52	229		

เมื่อพิจารณาจำแนกเพศของอาจารย์ดังในตารางที่ 9 พบว่านิสิตนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์หญิงหรือชายที่มีคุณธรรมสูงกว่าตนมากที่สุด ($M = 9.77$ ในกรณีอาจารย์หญิง และ $M = 8.33$ ในกรณีอาจารย์ชาย) มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมต่ำกว่าตนเป็นอันดับที่สอง และมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมเท่ากับตนเป็นอันดับที่สาม เมื่อคิดค่า ANOVA พบว่าไม่มีค่าใดเลยที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งกรณีอาจารย์หญิงและอาจารย์ชาย

ตารางที่ 9

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์หญิงและชายที่มีระดับคุณธรรมสูงกว่า เท่ากับ และต่ำกว่าตน

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	
คุณธรรมสูงกว่า น.	9.77	3.41	101			
อ.หญิง	คุณธรรมเท่า น.	8.74	3.16	78	2.70	.069
คุณธรรมต่ำกว่า น.	8.89	3.28	102			
คุณธรรมสูงกว่า น.	8.33	3.52	115			
อ.ชาย	คุณธรรมเท่า น.	7.52	3.83	54	1.14	.322
คุณธรรมต่ำกว่า น.	7.79	3.65	127			

เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศของนิสิตนักศึกษา พบว่านิสิตนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมสูงกว่าตนสูงที่สุด ($M = 9.69$) อันดับรองลงมาคือฟังอาจารย์ที่มีระดับคุณธรรมเท่ากับตนคือ ($M = 9.39$) และมีความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมต่ำกว่าตนต่ำที่สุด ($M = 8.87$) เมื่อคำนวณค่า ANOVA พบว่าไม่มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างค่าเฉลี่ยทั้งสามแม้แต่เพียงคู่เดียว นิสิตนักศึกษาชายมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีคุณธรรมสูงกว่าตนอยู่ในอันดับสูงที่สุด ($M = 8.19$) รองลงมาคืออาจารย์ที่มีคุณธรรมต่ำกว่าตน ($M = 7.67$) และต่ำที่สุดคืออาจารย์ที่มีระดับคุณธรรมเท่ากับตน ($M = 7.09$) โดยไม่มีคู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ดังในตารางที่ 10

ตารางที่ 10

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาหญิงและชายในการฟังอาจารย์ที่มีระดับคุณธรรมสูงกว่า เท่ากับ และต่ำกว่าตน

		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
น.หญิง	อ.คุณธรรมสูงกว่า	9.69	3.19	117	1.80	.167
	คุณธรรมเท่ากัน	9.39	3.20	66		
	อ.คุณธรรมต่ำกว่า	8.87	3.53	116		
น.ชาย	อ.คุณธรรมสูงกว่า	8.19	3.77	99	1.92	.148
	คุณธรรมเท่ากัน	7.09	3.41	66		
	อ.คุณธรรมต่ำกว่า	7.67	3.42	113		

7.3 อิทธิพลด้านอรรถาธิบายของอาจารย์ต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษา

ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ว่าระดับอรรถาธิบายของอาจารย์มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษา โดยนิสิตนักศึกษาจะแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอรรถาธิบายได้ดีกว่าอาจารย์ที่มีอรรถาธิบายแย่

ผลที่ได้ตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นิสิตนักศึกษาที่คิดว่าตนเองได้ฟังการสอนของอาจารย์ที่มีอรรถาธิบายดีมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟัง ($M = 8.92$) สูงกว่ากลุ่มที่คิดว่าตนเองได้ฟังการสอนของอาจารย์ที่มีอรรถาธิบายแย่ ($M = 8.16$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์ที่มีอรรถาธิบายดีและแย่

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i> (one-tailed)
อ.อรรถาธิบายดี	8.92	3.48	292	2.60	575	.005
อ.อรรถาธิบายแย่	8.16	3.55	285			

มีนิสิตนักศึกษาที่ได้ชมการสอนของอาจารย์เพศหญิงที่มีอัตราศัยดี 153 คน และอัตราศัยแย้ 128 คน ผลพบว่าสอดคล้องกับสมมุติฐานในภาพรวม นิสิตนักศึกษามีความสามารถในการฟังอาจารย์หญิงสองกลุ่มนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่สามารถฟังอาจารย์หญิงอัตราศัยดี ($M = 9.65$) ได้ดีกว่าอาจารย์หญิงอัตราศัยแย้ ($M = 8.59$) สำหรับในกรณีของความสามารถในการฟังอาจารย์ชายนั้น มีนิสิตนักศึกษาที่ได้รับชมการสอนของอาจารย์ชายอัตราศัยดี 139 คน และอาจารย์ชายอัตราศัยแย้ 157 คน ผลพบว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่านิสิตนักศึกษาจะฟังอาจารย์ที่มีอัตราศัยดี ได้ดีกว่าอาจารย์ที่มีอัตราศัยแย้ โดยพบว่าความแตกต่างระหว่างความสามารถในการฟังอาจารย์ชายทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังในตารางที่ 12 แต่ทว่าถ้าพิจารณาเฉพาะค่าคะแนนก็จะพบว่าค่าเฉลี่ยการฟังอาจารย์ชายอัตราศัยดี ($M = 8.12$) มีค่ามากกว่าการฟังอาจารย์อัตราศัยแย้ ($M = 7.80$)

ตารางที่ 12

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์หญิงและชายที่มีอัตราศัยดีและแย้

		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i> (one-tailed)
อ.หญิง	อัตราศัยดี	9.65	3.13	153	2.68	279	.004
	อัตราศัยแย้	8.59	3.45	128			
อ.ชาย	อัตราศัยดี	8.12	3.68	139	0.74	294	.231
	อัตราศัยแย้	7.80	3.60	157			

นิสิตนักศึกษาหญิงมีค่าความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอัตราศัยดี ($M = 9.86$) มากกว่าค่าความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอัตราศัยแย้ ($M = 8.72$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตนักศึกษาชาย ค่าความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอัตราศัยดี ($M = 7.85$) ก็สูงกว่าค่าความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอัตราศัยแย้ ($M = 7.59$) เช่นเดียวกับในกรณีของกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาหญิง และเป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ดังในตารางที่ 13

ตารางที่ 13

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาหญิงและชายในการฟังอาจารย์ที่มีอรรถยาศัยดีและแย่

		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i> (one-tailed)
น.หญิง	อ.อรรถยาศัยดี	9.86	3.09	155	3.00	297	.002
	อ.อรรถยาศัยแย่	8.72	3.50	144			
น.ชาย	อ.อรรถยาศัยดี	7.85	3.61	137	0.62	276	.268
	อ.อรรถยาศัยแย่	7.59	3.52	141			

7.4 อิทธิพลของความเหมือน-ต่างด้านอรรถยาศัยระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษา

นิสิตนักศึกษาแสดงให้เห็นว่าสามารถฟังอาจารย์ที่มีอรรถยาศัยดีกว่าตนได้ดีที่สุด ($M = 9.04$) และสามารถฟังอาจารย์ที่มีระดับอรรถยาศัยเท่ากับและแย่กว่าตนได้ใกล้เคียงกัน ($M = 8.25$ และ $M = 8.23$ ตามลำดับ) เมื่อคำนวณค่า ANOVA ดังในตารางที่ 14 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อย 1 คู่

ตารางที่ 14

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์ที่มีอรรถยาศัยดีกว่า เท่ากับ และแย่กว่าตน

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
อ.อรรถยาศัยดีกว่า น.	9.04	3.45	218	3.52	.030
อ.อรรถยาศัยเท่า น.	8.25	3.48	133		
อ.อรรถยาศัยแย่กว่า น.	8.23	3.61	226		

ผู้วิจัยจึงคำนวณค่า Tukey ดังในตารางที่ 14 พบว่าค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอรรถยาศัยดีกว่านิสิตนักศึกษา กับค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอรรถยาศัยแย่กว่านิสิตนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15

การเปรียบเทียบรายคู่ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์ที่มีอรรถาศัยดีกว่า เท่ากับ และแยกว่าตน

เปรียบเทียบระหว่าง		ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย	<i>p</i>
อ.อรรถาศัยดีกว่า น.	อ.อรรถาศัยเท่า น.	0.79	.102
	อ.อรรถาศัยแยกว่า น.	0.81	.042
อ.อรรถาศัยเท่า น.	อ.อรรถาศัยแยกว่า น.	.01	.999

ค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์หญิงมีลักษณะคล้ายกับค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังในภาพรวม นั่นคือนิสิตนักศึกษามีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์หญิงที่มีอรรถาศัยดีกว่ามากที่สุด ($M = 9.58$) และมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์หญิงที่มีอรรถาศัยแยกว่าเป็นอันดับที่สอง ($M = 9.04$) และมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์หญิงที่มีอรรถาศัยเท่ากันกับตนเป็นอันดับที่สาม ($M = 8.64$) แต่เมื่อคำนวณค่า ANOVA ก็พบว่าความแตกต่างระหว่างค่าดังกล่าวไม่มีค่าใดเลยที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกันกับการพิจารณาภาพรวม ส่วนนิสิตนักศึกษาที่ได้รับชมการสอนของอาจารย์ชายก็มีค่าเฉลี่ยในการฟังอาจารย์ชายที่มีระดับอรรถาศัยดีกว่านิสิตนักศึกษามากที่สุด ($M = 8.43$) และไม่พบว่ามีค่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างค่าความสามารถในการฟังแม้แต่คู่เดียว ดังในตารางที่ 16

ตารางที่ 16

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาในการฟังอาจารย์หญิงและชายที่มีอรรถาศัยดีกว่า เท่ากับ และแยกว่าตน

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	
อ.หญิง	อรรถาศัยดีกว่า น.	9.58	3.13	116	1.81	.166
	อรรถาศัยเท่า น.	8.64	3.55	67		
	อรรถาศัยแยกว่า น.	9.04	3.34	98		
อ.ชาย	อรรถาศัยดีกว่า น.	8.43	3.70	102	1.46	.234
	อรรถาศัยเท่า น.	7.85	3.38	66		
	อรรถาศัยแยกว่า น.	7.62	3.70	128		

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษาจำแนกตามเพศ ผลพบว่านิสิตนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์ที่อธยายดีกว่าตนสูงที่สุด ($M = 9.94$) รองลงมาคืออาจารย์ที่มีระดับอธยายเท่ากับตน ($M = 9.34$) และมีความสามารถในการฟังอาจารย์อธยายแย่กว่าตนเป็นอันดับท้ายสุด ($M = 8.74$) โดยมีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างค่าเฉลี่ยทั้งสามอย่างน้อยหนึ่งคู่ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาชายมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังอาจารย์ที่อธยายดีกว่าตนสูงที่สุดคือ ($M = 8.14$) รองลงมาคืออาจารย์ที่มีอธยายแย่กว่าตน ($M = 7.60$) และที่ต่ำที่สุดคือเมื่อฟังอาจารย์ที่มีระดับอธยายเท่ากับตน ($M = 7.23$) แต่ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังเหล่านี้เมื่อคำนวณด้วย ANOVA แล้วพบว่าไม่มีคู่ใดเลยที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 17

ความสามารถของนิสิตนักศึกษาหญิงและชายในการฟังอาจารย์ที่มีอธยายดีกว่า เท่ากับ และแย่กว่าตน

		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
น.หญิง	อธยายดีกว่า น.	9.94	2.93	109	3.90	.021
	อธยายเท่า น.	9.34	3.36	64		
	อธยายแย่กว่า น.	8.74	3.57	126		
น.ชาย	อธยายดีกว่า น.	8.14	3.70	109	1.46	.234
	อธยายเท่า น.	7.23	3.29	69		
	อธยายแย่กว่า น.	7.60	3.57	100		

เมื่อคำนวณค่า Tukey ก็พบว่าความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติเกิดกับคู่ของความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอธยายดีกว่านิสิตนักศึกษาหญิงกับความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอธยายแย่กว่านิสิตนักศึกษาหญิง ดังในตารางที่ 18

ตารางที่ 18

การเปรียบเทียบรายคู่ความสามารถของนิสิตนักศึกษาหญิงในการฟังอาจารย์ที่มีอรรถาธิบายดีกว่า
 เท่ากับ และแยกว่าตน

เปรียบเทียบระหว่าง		ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย	<i>p</i>
อ.อรรถาธิบายดีกว่า น.หญิง	อ.อรรถาธิบายเท่า น.หญิง	0.60	.481
	อ.อรรถาธิบายแยกว่า น.หญิง	1.21	.015
อ.อรรถาธิบายเท่า น.หญิง	อ.อรรถาธิบายแยกว่า น.หญิง	0.61	.458

8. อภิปรายผลการศึกษา

ผลการวิจัยนี้บางส่วนตรงตามสมมุติฐาน นั่นคือนิสิตนักศึกษาสามารถฟังอาจารย์ที่ตนเห็นว่ามีคุณธรรมสูงได้ดีกว่าอาจารย์ที่มีคุณธรรมต่ำ และฟังอาจารย์ที่มีอรรถาธิบายดีได้ดีกว่าอาจารย์ที่มีอรรถาธิบายแย สอดคล้องกับงานวิจัยหลายงาน อาทิ งานวิจัยของ Forshey (2013) ที่พบว่านักเรียนที่มีทัศนคติดี (ในงานของ Forshey คือทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน) มีความสามารถสูง (ในการอ่าน) กว่านักเรียนที่มีทัศนคติไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยก็คือ ความเหมือน-ต่างระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาในด้านคุณธรรมไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟัง แตกต่างจากในงานวิจัยของ Kwon et al. (2016) ซึ่งพบว่าความคล้ายคลึงระหว่างผู้มาเลือกซื้อสินค้ากับลูกค้ารายอื่นที่มาซื้อสินค้าที่เดียวกันส่งผลต่อความพึงพอใจอย่างอ้อม ๆ ผ่านความรู้สึกตื่นเต้น และผ่านการยืนยันแบบตรงไปตรงมาว่าการมาเลือกซื้อสินค้าที่นี้ดีกว่าที่ตนคาดหวังไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งแตกต่างจากงานของ Blackwell (2013) ที่พบว่าทัศนคติที่ดีของผู้ฟังต่อผู้พูดและภูมิหลังที่คล้ายคลึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านระดับคุณธรรมมีผลต่อความรู้สึก ทำให้รู้สึกว่าการมีความน่าสนใจ และทำให้ผู้พูดสามารถใส่ใจจดจำเรื่องราวได้มากกว่า

ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะเป็นเพราะความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังในงานวิจัยนี้คืออาจารย์กับนิสิตนักศึกษา อาจารย์มีคุณวุฒิและวัยวุฒิมากกว่านิสิตนักศึกษา สถานภาพระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาเป็นสถานภาพแบบไม่เท่าเทียม เป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบที่แตกต่างไปจากงานวิจัยของ Kwon et al. (2016) และ Blackwell (2013) ที่กล่าวมา งานของ Kwon et al. (2016) เป็นสถานภาพที่เท่าเทียมกันระหว่างผู้มาซื้อสินค้าในที่เดียวกัน ส่วนในงานของ Blackwell (2013) เป็นสถานภาพที่เท่าเทียมกัน

ระหว่างเพื่อนเรียนร่วมสถานศึกษาอีกเช่นกัน ประเด็นนี้ควรจะต้องมีการศึกษาต่อไปว่า ความเหมือน-ต่างทางด้านคุณธรรมระหว่างผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมแบบไม่เท่าเทียม มีอิทธิพลแตกต่างกันอย่างไรกับในกรณีของผู้มีสถานภาพทางสังคมเป็นแบบเท่าเทียม

แต่อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้พบว่าความเหมือน-ต่างระหว่างอาจารย์กับนิสิต นักศึกษาในด้านอรรถศาสตร์มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟัง โดยนิสิตนักศึกษาแสดงให้เห็นว่าสามารถฟังอาจารย์ที่มีอรรถศาสตร์ดีกว่าตนได้ดีกว่าอาจารย์ที่มีอรรถศาสตร์เท่ากันหรือ แย่กว่าตน แสดงให้เห็นว่าคุณสมบัติในด้านคุณธรรมและอรรถศาสตร์มีอิทธิพลแตกต่างกัน ต่อความสามารถในการฟัง ซึ่งในประเด็นนี้ควรจะต้องมีการศึกษาต่อไปอีกเช่นกัน

ผลการวิจัยในส่วนที่สอดคล้องกับสมมุติฐานอีกประการหนึ่งก็คือการที่เพศของ ทั้งอาจารย์และนิสิตนักศึกษามีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟัง ในกรณีของระดับ คุณธรรมของอาจารย์นั้น เฉพาะกับอาจารย์หญิงเท่านั้นที่นิสิตนักศึกษาจะมีความสามารถ ในการฟังอาจารย์ที่มีระดับคุณธรรมสูงได้ดีกว่าอาจารย์ที่คุณธรรมต่ำ ส่วนกับอาจารย์ชาย ไม่ว่าจะมียกระดับคุณธรรมสูงหรือต่ำก็ไม่มีผลต่อความสามารถในการฟังของนิสิตนักศึกษา

ส่วนในกรณีที่เกี่ยวข้องกับระดับอรรถศาสตร์ของอาจารย์ ก็มีเฉพาะกรณีของ อาจารย์หญิงอีกเช่นกันเท่านั้นที่นิสิตนักศึกษาจะมีความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มี ระดับอรรถศาสตร์ดีได้ดีกว่าอาจารย์ที่มีอรรถศาสตร์แย่ และก็เช่นนี้เฉพาะกับนิสิตนักศึกษา หญิง นิสิตนักศึกษาชายไม่แสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างในความสามารถในการฟัง อาจารย์ที่มีระดับอรรถศาสตร์ต่างกัน อีกประการหนึ่งเกี่ยวกับคุณสมบัติด้านอรรถศาสตร์ก็คือ การที่นิสิตนักศึกษามีความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอรรถศาสตร์ดีกว่าตนเองได้ดีที่สุดนั้นก็เกิดขึ้นเฉพาะกับนิสิตนักศึกษาหญิงเท่านั้นเช่นกัน

จึงอาจกล่าวได้ว่าความเป็นเพศหญิงไม่ว่าของอาจารย์หรือนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับแง่บวกต่อความสามารถในการฟังมากกว่าความเป็นเพศชาย เมื่อพบ สถานการณ์ที่ผู้พูด (ในที่นี้คืออาจารย์) เป็นเพศหญิง ความมีคุณธรรมสูงและ/หรือมี อรรถศาสตร์ดีของผู้พูดเพศหญิงก็ส่งอิทธิพลมากกว่า ทำให้ผู้ฟัง (ในที่นี้คือนิสิตนักศึกษา) มีทัศนคติที่ดีและสามารถฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในขณะที่ความมีคุณธรรมสูง และ/หรือมีอรรถศาสตร์ดีของผู้พูดเพศชายส่งอิทธิพลนี้เช่นกันแต่ไม่มากนัก สังเกตได้จากที่ นิสิตนักศึกษาก็มีค่าความสามารถในการฟังอาจารย์ชายที่มีคุณลักษณะที่ดีมากกว่า อาจารย์ที่มีคุณลักษณะไม่ดีเช่นกัน เพียงแต่ความแตกต่างนี้ไม่มากพอที่จะมีนัยสำคัญ ทางสถิติ สอดคล้องกับที่จรัลวิไล จรุงุโรจน์, ม.ล. (2556) ศึกษาทัศนคติของนิสิต นักศึกษาต่ออาจารย์ที่ใช้รูปแบบภาษาแตกต่างกันในการสื่อสารแบบออนไลน์ แล้ว

พบว่านิสิตนักศึกษาที่มีทัศนคติแตกต่างกันระหว่างการที่อาจารย์ชายและหญิงเลือกที่จะใช้รูปแบบภาษาแบบเดียวกัน เช่น ในการเลือกใช้คำลงท้ายเพื่อความสุภาพที่ไม่ตรงเพศตนเองแต่ตรงเพศคู่สนทนานั้น นิสิตนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีกว่าเมื่ออาจารย์หญิงเลือกใช้ “ครับ” ตามนิสิตนักศึกษาชาย และมีทัศนคติที่แย่กว่าอย่างชัดเจนหากอาจารย์ชายเลือกใช้ “ค่ะ” ตามนิสิตนักศึกษาหญิง

เมื่อมองในมุมของเพศของผู้ฟัง ก็พบว่าผู้ฟังเพศหญิงได้รับอิทธิพลจากผู้พูดมากกว่า นิสิตนักศึกษาหญิงจึงมีค่าความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอัยาศัยดีหรือมีอัยาศัยดีดีกว่าตนสูงกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่นิสิตนักศึกษาชายนั้นก็ได้รับอิทธิพลนี้เช่นกัน นิสิตนักศึกษาชายจึงมีค่าความสามารถในการฟังอาจารย์ที่มีอัยาศัยดีหรือมีอัยาศัยดีดีกว่าตนสูงกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้ามอยู่บ้าง แต่ไม่มากจนมีนัยสำคัญทางสถิติ

อิทธิพลของเพศหญิงที่พบว่าทำให้นิสิตนักศึกษาหญิงมีความอ่อนไหวต่อคุณลักษณะของอาจารย์ทั้งในด้านคุณธรรมและอัยาศัยในงานวิจัยนี้เป็นไปในทำนองเดียวกับที่ Holmes (2013) กล่าวไว้ว่าหญิงกับชายมีความแตกต่างกันในหลายด้าน เช่น มีความคำนึงถึงสถานภาพและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่าชาย ส่งผลให้ในการสื่อสารหญิงใช้ภาษาเพื่อหน้าที่ทางอารมณ์มากกว่าชาย อ่อนไหวในการสื่อสารมากกว่าชาย มีการปรับลักษณะภาษาของตนตามคู่สนทนามากกว่าชาย พยายามเอื้ออำนวยให้คู่สนทนาสามารถตอบสนทนาได้ง่ายขึ้นมากกว่าชาย และใช้ความสุภาพเชิงบวกเพื่อแสดงความเป็นปึกแผ่น (solidarity) ระหว่างคู่สนทนามากกว่าชาย

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา แซ่เตีย. (2557). การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นกับผู้พูดภาษาเกาหลีตามตัวแปรทางสังคม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนิษฐา ไจมน. (2562). การสังเคราะห์และแนวโน้มการทำงานวิจัยด้านภาษาศาสตร์สังคม. *วารสารมังรายสาร*, 7(1), 71-90.
- จรัลวิไล จรุงุโรจน์, ม.ล. (2549). อันนินทากาเลเหมือนหน้า: การตีความจริงสิ้นไหลใจชาย-หญิง. ใน กฤษดาวรรณ หงส์ลดาธรมภ์ และจันทิมา เอี่ยมมานนท์ (บรรณาธิการ), *พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน* (น. 53-82). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จรัลวิไล จรูญโรจน์, ม.ล. (2556). ทศนคติของนิสิตระดับอุดมศึกษาต่อการใช้ภาษาของอาจารย์. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 20(1), 167-188.
- ธีรวิทย์ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปัทมา เหมือนสมัย. (2557). *คำอ้างถึงบุรุษของคนไทยที่ใช้สนทนากับสัตว์เลี้ยง*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศุภฤกษ์ หอมแก้ว. (2540). *การแปรของ (E) ในภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรอายุและทัศนคติต่อภาษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). *จำนวนนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี) ในระบบโรงเรียน จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2557 - 2561*. http://statbbi.nso.go.th/staticreport/Page/sector/TH/report/sector_03_7_TH_.xlsx
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). *ภาษาศาสตร์สังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 5). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, กิตติณา เรขาลิลิต, กุสุมา ทองเนียม, จรัลวิไล จรูญโรจน์, ม.ล., ฉัตรชนก จันทร์แย้ม, ชุตินล เอมดิษฐ์, พรพิมล ศิวินา, พิระ ผิวนิม, ภาวดี สายสุวรรณ, ภัมพลีษฐ์ เตชะราชันย์, มนสิการ เสงสุวรรณ, วริศรา จันทรัฐ, สะเกษ์ พุทธพิทักษ์. (2562). *สถานการณ์ภาษาในประเทศไทย: บทบาทของภาษาประจำชาติกับภาษานานาชาติ*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุไรภรณ์ ตันตินิมิตรกุล. (2544). *การแปรของเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ตามตัวแปรทางสังคมบางประการ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bem, S. L. (1981). Gender schema theory: A cognitive account of sex typing. *Psychological Review*, 88(4), 354-364. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.88.4.354>
- Blackwell, N. L. (2013). *Attitude and involvement in language processing* (Document No. osu1523896565730483) [Doctoral dissertation, University of California Santa Cruz]. UC Santa Cruz Electronic Theses and Dissertations. <https://escholarship.org/uc/item/6qmq7b7s2>

- Chanyam, N. (2002). *A study of language attitude toward Thai dialects and their speakers: A case study of four campuses of Rajamagala Institute of Technology* [Unpublished master's thesis]. Mahidol University.
- Forshey, A. L. (2013). *Effects of reading attitude on reading achievement of students in grades one through six*. (Publication No. 3561714) [Doctoral dissertation, Ball State University]. ProQuest Dissertations & Theses Global.
- Garrett, P. (2010). *Attitudes to language: Key topics in sociolinguistics*. Cambridge University Press.
- Hashemi, L., & Thomas, B. (2011). *IELTS trainer six practice tests with answers and audio CDs*. Cambridge English.
- Holmes, J. (2013). *An Introduction to sociolinguistics* (4th ed.). Pearson Education.
- Kingir, S., & Aydemir, N. (2012). An investigation of the relationships among 11th grade students' attitudes toward chemistry, metacognition, and chemistry achievement. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty*, 32(3), 823-842.
- Kwon, H., Ha, S., & Im, H. (2016). The impact of perceived similarity to other customers on shopping mall satisfaction. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 28, 304-309.
- Meyer, E. (2015). *The culture map*. Public Affairs Press.
- Osgood, C. E., Suci, G. L., & Tannenbaum, P. (1957). *The measurement of meaning*. University of Illinois Press.